

POSTANOWIENIE Z DNIA 25 MAJA 2010 R.

III KZ 38/10

Na wydane przez sąd odwoławczy postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania zażalenie nie przysługuje.

Przewodniczący: sędzia SN D. Rysińska.

Sędziowie SN: P. Hofmański (sprawozdawca), J. Sobczak.

Sąd Najwyższy – Izba Karna w sprawie Marcina T., w związku z zażaleniem pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, adwokata A. N. na postanowienie Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 3 lutego 2010 r., w przedmiocie odmowy zasądzenia na jego rzecz kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym, na podstawie art. 430 § 1 w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.

postanowił pozostawić zażalenie bez rozpoznania.

UZASADNIENIE

Postanowieniem Sądu Apelacyjnego w G. z dnia 3 lutego 2010 r., odmówiono pełnomocnikowi oskarżyciela posiłkowego adwokatowi A. N. zasądzenia na jego rzecz kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

Powyższe postanowienie zaskarżone zostało przez pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego, z zarzutem obrazy przepisów postępowania,

która mogła mieć wpływ na jego treść, to jest art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k. i przepisów rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1248 ze zm.), poprzez ich błędną wykładnię.

Zażalenie pełnomocnika zostało przyjęte zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału w Sądzie Apelacyjnym w G. z dnia 31 marca 2010 r. i przedstawione do rozpoznania Sądowi Najwyższemu.

W ocenie Sądu Najwyższego zażalenie pełnomocnika oskarżyciela zostało przyjęte wadliwie, w związku z czym podlegało pozostawieniu bez rozpoznania na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. Zażalenie jest bowiem niedopuszczalne z mocy ustawy w rozumieniu art. 429 § 1 k.p.k., w zw. z art. 426 § 2 k.p.k., który zamyka drogę do kontroli odwoławczej orzeczeń wydanych przez sąd odwoławczy.

Nie ulega wątpliwości, że w świetle art. 616 § 2 k.p.k. wydatki poniesione przez Skarb Państwa, w tym także dokonane z tytułu nieopłaconej przez strony pomocy prawnej udzielonej z urzędu przez adwokatów (art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k.) wchodzą w skład kosztów sądowych. Zgodnie z art. 626 § 3 k.p.k. na orzeczenie w przedmiocie kosztów przysługuje zażalenie. Zgodnie jednak z art. 426 § 2 k.p.k. od orzeczeń sądu odwoławczego, innych niż wydane przez sąd odwoławczy na skutek odwołania, nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej. W świetle tej regulacji pojawia się pytanie o wzajemną relację pomiędzy art. 626 § 3 k.p.k. i art. 426 § 2 k.p.k. Uznanie, że przepis art. 626 § 3 k.p.k. jest jednym z przypadków, w którym ustawa „stanowi inaczej” w rozumieniu art. 426 § 2 k.p.k. prowadziłoby do uznania dopuszczalności zażalenia w przedmiotowej sprawie.

Taka interpretacja byłaby jednak, zdaniem Sądu Najwyższego, nieprawidłowa. Przepis art. 626 § 3 k.p.k. nie może być bowiem uznany za

„stanowiący inaczej” niż art. 426 § 2 k.p.k., albowiem z jego treści w sposób niebudzący wątpliwości wynika, iż dotyczy on jedynie orzeczeń w przedmiocie kosztów wydanych przez sąd pierwszej instancji, a nie przez sąd odwoławczy. Zgodnie z tym przepisem, zażalenie takie przysługuje, „jeżeli nie wniesiono apelacji”, ten zaś warunek jest w zupełności irrelevantny wobec układu procesowego występującego w rozpoznawanej sprawie. Dodać przy tym należy, że z żadnego innego przepisu Kodeksu postępowania karnego nie wynika dopuszczalność wniesienia zażalenia na orzeczenie sądu odwoławczego w przedmiocie kosztów postępowania (w szczególności nie wynika ona z art. 426 § 3 k.p.k., określającego odstępstwa od reguły określonej w § 2 tego przepisu).

Dodatkowy argument, potwierdzający prawidłowość przyjętego przez Sąd Najwyższy kierunku interpretacji, odwołuje się do braku możliwości różnicowania granic dopuszczalności zażalenia w układzie procesowym występującym w niniejszej sprawie i w układzie procesowym występującym wówczas, gdy kwestia należności z tytułu nieopłaconej przez strony pomocy prawnej udzielonej z urzędu rozstrzygnięta byłaby w wyroku sądu odwoławczego. W tej ostatniej sytuacji droga do zażalenia byłaby zamknięta z uwagi na treść art. 426 § 1 k.p.k., zaś art. 626 § 3 k.p.k. drogi takiej z oczywistych powodów nie mógłby otwierać.

W sytuacji, gdy orzeczenie w przedmiocie kosztów wydane zostało przez sąd apelacyjny, otwarciu drogi odwoławczej stoi ponadto na przeszkodzie art. 27 k.p.k., w świetle którego Sąd Najwyższy rozpoznaje środki odwoławcze jedynie w wypadkach określonych w ustawie. Nie jest zaś Sąd Najwyższy sądem odwoławczym w relacji do sądu powszechnego (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 23 marca 2006 r., III KZ 8/06, R-OSNKW 2006, poz. 637 oraz z dnia 26 października 2007 r., V KZ 66/07, R-OSNKW 2007, poz. 2404).

Reasumując, Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, że na wydane przez sąd odwoławczy postanowienie w przedmiocie kosztów postępowania zażalenie nie przysługuje.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.